

1. DRETS ESPECÍFICS DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE	2
1.1. QUI ÉS VÍCTIMA DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE?	2
1.2. COM S'ACREDITA LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE?	3
1.3. DRET A LA INFORMACIÓ	3
1.3.1. <i>Servei 016 d'informació i d'assessorament jurídic</i>	3
1.3.2 <i>Web de recursos de suport i prevenció davant de casos de violència de gènere</i>	4
1.4. DRET A L'ASSISTÈNCIA SOCIAL INTEGRAL.....	5
1.5. DRET A L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA, IMMEDIATA I ESPECIALITZADA	6
1.5.1 <i>Dret a l'assistència jurídica gratuïta</i>	6
1.6. DRETS LABORALS	7
1.6.1 <i>Drets de les treballadores per compte d'altri</i>	8
1.7. DRETS EN MATÈRIA DE SEGURETAT SOCIAL	9
1.7.1 <i>Drets en matèria de cotització a la Seguretat Social</i>	9
1.7.2 <i>Drets en matèria de prestacions de la Seguretat Social</i>	10
1.8. DRETS EN MATÈRIA D'Ocupació I PER A LA INSERCIÓ LABORAL	11
1.8.1. <i>Programa específic d'ocupació</i>	11
1.8.2. <i>Contracte d'interinitat per a la substitució de treballadores víctimes de violència de gènere</i>	12
1.8.3. <i>Incentius per a afavorir l'inici d'una activitat per compte propi</i>	12
1.8.4. <i>Incentius per a les empreses que contractin a víctimes de violència de gènere</i>	13
1.9. DRETS DE LES FUNCIONÀRIES PÚBLIQUES	13
1.10. DRETS ECONÒMICS.....	14
1.10.1. <i>Ajuda econòmica específica per a dones víctimes de violència de gènere amb especials dificultats per a obtenir una ocupació</i>	14
1.10.2. <i>Renda activa d'inserció</i>	15
1.10.3. <i>Bestretes per impagament de pensions alimentàries</i>	16
1.10.4. <i>Prioritat en l'accés a habitatges protegits i residències públiques per a majors</i>	17
1.11. DRET A L'ESCOLARITZACIÓ IMMEDIATA	17
2. DRETS DE LES DONES ESTRANGERES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE.....	18
2.1. SITUACIÓ DE RESIDÈNCIA A ESPANYA DE LES DONES ESTRANGERES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE	18
2.2. PROTECCIÓ DE LES DONES ESTRANGERES EN SITUACIÓ IRREGULAR VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE	21
2.3. DRET D'ASIL	22
3. DRETS DE LES VÍCTIMES DEL DELICTE DELS QUALS TAMBÉ SÓN TITULARS LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE	24
3.1. DRET A FORMULAR DENÚNCIA.....	24
3.2. DRET A SOL·LICITAR UNA ORDRE DE PROTECCIÓ.....	25
3.3. DRET A SER PART EN EL PROCEDIMENT PENAL: L'OFERIMENT D'ACCIONS.....	27
3.4. DRET A LA RESTITUCIÓ DE LA COSA, REPARACIÓ DEL DANY I INDEMNITZACIÓ DEL PERJUDICI CAUSAT.....	28
3.5. DRET A REBRE INFORMACIÓ SOBRE LES ACTUACIONS JUDICIALS.....	28
3.6. DRET A LA PROTECCIÓ DE LA DIGNITAT I INTIMITAT DE LA VÍCTIMA EN EL MARC DELS PROCESSOS RELACIONATS AMB LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.....	29
3.7. AJUDES A LES VÍCTIMES DE DELICTES	30

1. DRETS ESPECÍFICS DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

La Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere (B.O.E. núm. 313, del 29 de desembre de 2004), consagra i garanteix a les dones que són o han estat víctimes de violència de gènere, una sèrie de drets amb la finalitat de que puguin posar fi a la relació violenta i recuperar el seu projecte de vida.

Aquests drets són universals, en el sentit que totes les dones que hagin patit algun acte de violència de gènere els tenen garantits, amb independència del seu origen, religió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

1.1. Qui és víctima de violència de gènere?

(Art. 1 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere)

A l'efecte de la Llei Orgànica 1/2004, és víctima de violència de gènere la dona que és objecte de qualsevol acte de violència física i psicològica, incloses les agressions a la llibertat sexual, les amenaces, les coaccions o la privació arbitrària de llibertat, exercides sobre ella per part de qui sigui o hagi estat el seu cònjuge o de qui estigui o hagi estat lligat a ella per relacions similars d'afectivitat, fins i tot sense convivència.

Aquest tipus de violència és l'expressió més greu de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones.

A més, la Llei Orgànica 1/2004 incorpora als fills i les filles de les dones al concepte de víctima des de la seva Exposició de Motius i els reconeix tot un seguit de drets contemplats als articles 5, 7, 14, 19.5, 61.2, 63, 65, 66 i a la Disposició Addicional 17^a.

1.2. Com s'acredita la situació de violència de gènere?

(Arts. 23, 26 i 27.3 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere)

Amb caràcter general, la situació de violència de gènere que dóna lloc al reconeixement dels drets corresponents s'acredita amb la sentència condemnatòria, l'ordre de protecció a favor de la víctima i, excepcionalment, l'informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indicis que la demandant és víctima de violència de gènere fins que es dicti l'ordre de protecció.

No obstant això, per al reconeixement d'alguns drets la seva normativa reguladora especifica quins són els mitjans per acreditar la situació de violència de gènere.

1.3. Dret a la informació

(Art. 18 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere)

El dret a rebre informació està garantit a través dels següents mitjans:

1.3.1. Servei 016 d'informació i d'assessorament jurídic

- Servei telefònic gratuït a través mitjançant un número curt de tres dígits: 016.
- Accessible a les persones amb discapacitat auditiva i/o del parla: a través del mitjançant el número 900 116 016, mitjançant (eliminar la paraula mitjançant) un telèfon mòbil, una PDA, o un telèfon de text (DTS).
- Disponible les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.
- Universalitat: atén en Castellà, Català, Gallec i Euskera. A més, atén en Anglès, Alemany, Àrab, Búlgar, Xinès, Portuguès, Romanès, Rus; i de dilluns a divendres, de 8:00 a 18:00 h, en uns altres 42 idiomes. D'aquesta manera, amb diferent grau de cobertura s'atén en total en 53 idiomes.

- Confidencialitat de les dades de les persones usuàries.
- Derivació de les trucades en els següents supòsits:
 - Quan es tracti de trucades referides a situacions d'emergència, es derivarà al telèfon 112.
 - Quan es tracti de trucades d'informació general sobre la dona, es derivarà a l'Institut de la Dona.
 - Quan es tracti de trucades que requereixin d'informació específica relacionada amb una Comunitat Autònoma.
 - Les trucades realitzades per persones menors d'edat seran derivades al Telèfon ANAR d'Ajuda a Nens i Adolescents.

A més poden plantejar-se les consultes **a través de** **mitjançant** la pàgina Web del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

1.3.2 Web de recursos de suport i prevenció davant de casos de violència de gènere

Està disponible a la pàgina web del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, a l'Àrea d'Igualtat:

<http://wrap.seigualdad.gob.es/recursos/search/SearchForm.action>

Permet la localització sobre mapes actius dels diferents recursos (policials, judicials, informació, atenció i assessorament) que les administracions públiques i les entitats socials han posat a la disposició de la ciutadania i de les víctimes de violència de gènere.

1.4. Dret a l'assistència social integral

(Art. 19 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere)

Per a fer real el seu dret a la integritat física i moral, les dones víctimes de violència de gènere, i els seus fills i filles menors, tenen dret a serveis socials de:

- Atenció
- Emergència
- Suport i acollida
- Recuperació integral

La finalitat d'aquests serveis és donar cobertura a les necessitats derivades de la situació de violència, restaurar la situació en què es trobava la víctima abans de patir-la o, almenys, pal·liar els seus efectes.

A través d'aquests serveis es fa possible que les dones:

- Rebin assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets.
- Coneguin els serveis als quals poden dirigir-se per a recaptar assistència material, mèdica, psicològica i social.
- Accedeixin als diferents recursos d'allotjament (emergència, acollida temporal, centres tutelats, etc.) en els que està garantida la seva seguretat i cobertes les seves necessitats bàsiques.
- Recuperin la seva salut física i/o psicològica.
- Assoleixin la seva formació, inserció o reinserció laboral, i rebin suport psicosocial al llarg de tot l'itinerari de recuperació integral amb la finalitat d'evitar la doble victimització.

El dret a l'assistència social integral es reconeix també als menors que viuen en entorns familiars on hi ha violència de gènere. Els serveis socials han de disposar d'un nombre suficient de places previstes per als menors i amb personal amb formació específica en la seva atenció a fi de prevenir i evitar eficaçment les situacions que els puguin comportar danys psíquics i físics.

1.5. Dret a l'assistència jurídica gratuïta, immediata i especialitzada

(Art. 20 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; Llei 1/1996, del 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta; Reial Decret 996/2003, del 25 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'Assistència Jurídica Gratuïta)

Les dones víctimes de violència de gènere tenen dret a l'assistència jurídica gratuïta, amb independència de l'existència de recursos per litigar. Aquesta assistència se'ls ha de prestar immediatament, en els processos i procediments administratius que tinguin vinculació, derivin o siguin conseqüència de la seva condició de víctimes.

Als efectes de la concessió del benefici de justícia gratuïta, la condició de víctima s'adquirirà quan es formuli denúncia o querella, o s'iniciï el procediment penal, i es mantindrà mentre estigui en vigor el procediment penal o quan, després de la seva finalització, s'hagi dictat sentència condemnatòria. El benefici de justificació gratuïta es perdrà en cas de sentència absolutòria ferma o arxiu ferm del procediment penal, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions de les que s'hagi gaudit gratuïtament fins a aquest moment.

1.5.1 Dret a l'assistència jurídica gratuïta

El dret a l'assistència jurídica gratuïta comprèn les següents prestacions:

- Assessorament i orientació gratuïts previs al procés.
- Defensa i representació gratuïtes per advocat i procurador en els processos judicials i procediments administratius.
- Inserció gratuïta d'anuncis o edictes en diaris oficials.

- Exempció del pagament de taxes judicials, així com del pagament de dipòsits necessaris per a la interposició de recursos.
- Assistència pericial gratuïta.
- Obtenció gratuïta o reducció del 80% dels drets aranzelaris dels documents notariais.

La sol·licitant del dret a l'assistència jurídica gratuïta ha d'indicar quines d'aquestes prestacions demana que se li reconeguin. El reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta comportarà en tot cas l'exempció del pagament de les taxes i dipòsits esmentats.

Un cop reconegut el dret a l'assistència jurídica gratuïta, la defensa dels interessos de la víctima, en tots els processos que sigui necessari tramitar, es realitza per part del mateix advocat pertanyent al Torn d'Ofici Especial de Violència de Gènere establert pels Col·legis d'Advocats en els seus respectius àmbits.

1.6. Drets laborals

(Art. 21 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere)

El reconeixement de drets laborals a les dones víctimes de violència de gènere té com a finalitat evitar que, a causa de la violència que pateixen, abandonin el mercat laboral. Per això se'ls reconeixen drets que tendeixen a procurar la conciliació del treball amb la situació de violència de gènere, es garanteix la seva protecció si es veuen obligades a abandonar el seu lloc de treball, tant amb caràcter temporal com amb caràcter definitiu, i es procura la seva inserció laboral en cas que no tinguessin feina.

Per a exercir aquests drets les treballadores han d'acreditar la situació de violència de gènere, bé mitjançant la sentència per la qual es condemni a l'agressor, l'ordre de protecció o, excepcionalment i fins que es dicti l'ordre de protecció, mitjançant informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indiciis

que la dona és víctima de violència de gènere.

1.6.1 Drets de les treballadores per compte d'altri¹

(Arts. 37.7, 40.3.bis, 45.1.n, 48.6, 49.1, 52.d, 55.5.b del Text Refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/1995, del 24 de març)

- Dret a la reducció de la jornada laboral amb disminució proporcional del sou, la finalitat del qual és que la dona víctima de violència de gènere faci efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- Dret a la reordenació del temps de treball, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que s'utilitzin a l'empresa.
- Dret a la mobilitat geogràfica, amb reserva del lloc de treball durant els primers 6 mesos.
- Dret a la suspensió de la relació laboral amb reserva del lloc de treball, i amb una durada inicial que no podrà excedir de sis mesos.
- Dret a l'extinció del contracte de treball per decisió de la treballadora. En aquest cas, es considerarà a la treballadora en situació legal d'atur, motiu pel qual, en cas de reunir els altres requisits exigits, tindria dret a percebre la prestació per atur o el subsidi per atur.
- Les absències o faltes de puntualitat a la feina motivades per la violència de gènere es consideraran justificades, quan així ho determinin els serveis socials d'atenció o serveis de salut.
- Nul·litat de l'acomiadament de la treballadora víctima de violència de gènere per l'exercici dels seus drets laborals.

¹ Els Convenis Col·lectius i Acords d'empresa poden contemplar millores d'aquests drets.

1.6.2 Drets de les treballadores per compte propi

(Art. 21.5 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; Llei 20/2007, del 20 de juliol, reguladora de l'Estatut del Treball Autònom; Llei 32/2010, del 5 d'agost, per la qual s'estableix un sistema específic de protecció per cessament d'activitat dels treballadors autònoms; Reial decret 1541/2011, del 31 d'octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 32/2010, del 5 d'agost)

- Drets de la treballadora autònoma econòmicament dependent:
 - Dret a l'adaptació de l'horari de l'activitat.
 - Dret a l'extinció de la seva relació contractual.
 - Es considerarà causa justificada d'interrupció de l'activitat per part de la treballadora la situació de violència de gènere.
- Es trobaran en situació legal de cessament d'activitat, a l'efecte de la protecció per cessament d'activitat, les treballadores autònomes que cessin l'exercici de la seva activitat, de manera temporal o definitiva, a causa de la violència de gènere.

1.7. Drets en matèria de Seguretat Social

(Art. 21 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere)

1.7.1 Drets en matèria de cotització a la Seguretat Social

- Subscripció de conveni especial amb la Seguretat Social per part de les treballadores víctimes de violència de gènere que hagin reduït la seva jornada laboral amb disminució proporcional del sou.

(Ordre TAS/2865/2003, del 13 d'octubre, per la qual es regula el conveni

especial en el sistema de la Seguretat Social)

- Suspensió de l'obligació de cotitzar durant un període de sis mesos per a les treballadores autònomes que cessin la seva activitat per a fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- Consideració com a períodes de cotització efectiva del temps de suspensió de la relació laboral per les treballadores per compte d'altri i del temps de suspensió de l'obligació de cotitzar per les treballadores per compte propi que cessin la seva activitat.

(Disposició addicional única del Reial Decret 1335/2005, de l'11 de novembre, pel qual es regulen les prestacions familiars de la Seguretat Social)

1.7.2 Drets en matèria de prestacions de la Seguretat Social

- A l'efecte de les prestacions per maternitat i per paternitat, es consideraran situacions assimilades a la d'alta els períodes considerats com de cotització efectiva respecte de les treballadores per compte d'altri i per compte propi que siguin víctimes de violència de gènere.

(Reial Decret 295/2009, del 6 de març, pel qual es regulen les prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social per maternitat, paternitat, risc durant l'embaràs i risc durant la lactància natural)

- Dret a la pensió de jubilació anticipada de les dones que extingeixin el seu contracte de treball com a conseqüència de ser víctimes de violència de gènere i reuneixin els requisits exigits.

(Article 161 bis.2 del Text Refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/1994, del 20 de juny)

- Dret a la pensió de viduïtat en els supòsits de separació i divorci de les dones víctimes de violència de gènere que acreditin els requisits exigits i encara que no siguin creditors de la corresponent pensió compensatòria.

(Article 174.2 del Text Refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/1994, del 20 de juny)

- Pèrdua de la pensió de viduïtat per qui fos condemnat per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes o de lesions quan l'ofesa pel delictes fos el seu cònjuge o ex cònjuge, o parella o ex parella de fet; i increment, si escau, de la pensió d'orfandat dels orfes.
- (Disposició addicional primera de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; article 38 del Decret 3158/1966, del 23 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament General que determina la quantitat de les prestacions econòmiques del Règim General de la Seguretat Social i condicions per al dret a aquestes)
- A l'efecte de tenir dret a la prestació per atur i al subsidi per atur, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora es troba en situació legal d'atur quan extingeixi o suspengui el seu contracte de treball de manera voluntària com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.

(Article 21.2 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; articles 208.1.1.e) i 208.1.2) i disposició addicional quarantena segona del Text Refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/1994, del 20 de juny)

1.8. Drets en matèria d'ocupació i per a la inserció laboral

1.8.1. Programa específic d'ocupació

(Article 22 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; Reial Decret 1917/2008, del 21 de novembre, pel qual s'aprova el programa d'inserció sociolaboral per a dones víctimes de violència de gènere)

El programa d'inserció sociolaboral per a dones víctimes de violència de gènere, inscrites com a demandants d'ocupació als Serveis Públics d'Ocupació, inclou les següents mesures:

- Itinerari d'inserció sociolaboral, individualitzat i realitzat per personal especialitzat.
- Programa formatiu específic per afavorir la inserció sociolaboral per compte d'altri.
- Incentius per a afavorir l'inici d'una nova activitat per compte propi.
- Incentius per a les empreses que contractin víctimes de violència de gènere.
- Incentius per a facilitar la mobilitat geogràfica.
- Incentius per a compensar diferències salarials.
- Convenis amb empreses per a facilitar la contractació de dones víctimes de violència de gènere i la seva mobilitat geogràfica.

1.8.2. Contracte d'interinitat per a la substitució de treballadores víctimes de violència de gènere

(Article 21.3 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere)

Les empreses que formalitzin contractes d'interinitat per a substituir les treballadores víctimes de violència de gènere, que hagin suspès el seu contracte de treball o exercit el seu dret a la mobilitat geogràfica o al canvi de centre de treball, tenen dret a una bonificació de la quota empresarial a la Seguretat Social.

1.8.3. Incentius per a afavorir l'inici d'una activitat per compte propi

(Ordre TAS/1622/2007, del 5 de juny, per la qual es regula la concessió de subvencions al programa de promoció de l'ocupació autònoma)

Les dones víctimes de violència de gènere aturades i inscrites com a demandants d'ocupació en els Serveis Públics d'Ocupació, que s'estableixin com a treballadores autònomes poden ser beneficiàries d'una subvenció per a l'establiment com a treballadora autònoma i d'una subvenció financera, l'objecte de la qual és reduir els interessos dels préstecs destinats a finançar les inversions per a la creació i posada en marxa de l'empresa.

1.8.4. Incentius per a les empreses que contractin a víctimes de violència de gènere

(Llei 43/2006, del 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació.)

Les empreses que contractin dones víctimes de violència de gènere tenen dret a bonificacions de la quota empresarial a la Seguretat Social, diferents en funció del caràcter indefinit o temporal del contracte celebrat.

1.9. Drets de les funcionàries públiques

(Articles 24 a 26 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; Llei 7/2007, del 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic; Art. 21 Ordre TAS/2865/2003, del 13 d'octubre, per la qual es regula el conveni especial en el sistema de la Seguretat Social)

- Dret a la reducció o readaptació de la jornada, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball en els termes que l'Administració estableixi.
- Dret a la mobilitat per violència de gènere.
- Dret a l'excedència. Durant els sis primers mesos, la funcionària té dret a la reserva del lloc de treball que ocupés, període computable a l'efecte d'antiguitat, carrera i drets del règim de Seguretat Social corresponent.
- Les faltes d'assistència de les funcionàries víctimes de violència de

gènere, totals o parcials, tindran la consideració de justificades pel temps i en les condicions que així ho determinin els serveis socials d'atenció o de salut segons escaigui.

- Subscripció de conveni especial amb la Seguretat Social quan les funcionàries víctimes de violència de gènere hagin reduït la seva jornada amb disminució proporcional de la retribució.

1.10. Drets econòmics

1.10.1. Ajuda econòmica específica per a dones víctimes de violència de gènere amb especials dificultats per a obtenir una ocupació

(Art. 27 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere i Reial Decret 1452/2005, del 2 de desembre. La normativa relativa al procediment de tramitació és la que respecte d'això hagi aprovat la Comunitat o Ciutat Autònoma en què **se es** sol·liciti l'ajuda)

És una ajuda econòmica dirigida a les dones víctimes de violència de gènere que tinguin els següents requisits:

- No tenir rendes que, en còmput mensual, superin el 75 per cent del **sou salari** mínim interprofessional vigent exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Tenir especials dificultats per a obtenir una ocupació, atesa la seva edat, falta de preparació general o especialitzada o les seves circumstàncies socials, el que s'acredita mitjançant l'informe emès pel servei Públic d'Ocupació corresponent.

Aquesta ajuda econòmica s'abona en un únic pagament, i el seu import, calculat en funció d'un nombre de mensualitats del subsidi per atur corresponent, depèn de si la dona té o no familiars al seu càrrec, i de si la pròpia dona i/o els familiars

al seu càrrec tenen reconegut un grau de discapacitat.

Aquesta ajuda és compatible amb les previstes a la Llei 35/1995, de l'11 de desembre, d'Ajudes i Assistència a les Víctimes de Delictes Violents i contra la Llibertat Sexual. En canvi, és incompatible amb altres ajudes que compleixin la mateixa finalitat, així com amb la participació en el programa de Renda Activa d'Inserció.

Aquesta no té en cap cas la consideració de renda o ingrés computable a l'efecte de la percepció de les pensions no contributives.

1.10.2. Renda activa d'inserció

(Reial Decret 1369/2006, del 24 de novembre, pel qual es regula el programa de Renda Activa d'Inserció per aturats amb especials necessitats econòmiques i dificultat per a trobar ocupació)

És una ajuda econòmica que es reconeix a les persones aturades incloses en l'anomenat "programa de renda activa d'inserció", a través del qual es porten a terme actuacions orientades a incrementar les oportunitats d'inserció en el mercat de treball.

Per a ser inclosa en el programa de renda activa d'inserció i ser beneficiària d'aquesta ajuda econòmica, la dona víctima de violència de gènere haurà de complir els següents requisits:

- Acreditar la seva condició de víctima de violència de gènere.
- Estar inscrita com a demandant d'ocupació, però no se li exigeix dur 12 mesos inscrita ininterrompudament com a demandant d'ocupació.
- No conviure amb el seu agressor.
- Ser menor de 65 anys, però no se li exigeix tenir 45 o més anys d'edat.
- No tenir rendes pròpies, de qualsevol naturalesa, superiors en còmput mensual al 75 per cent del salari mínim interprofessional vigent, exclosa la

part proporcional de dues pagues extraordinàries.

- Pot ser beneficiària d'un nou programa de renda activa d'inserció encara que hagués estat beneficiària d'un altre programa dins dels 365 dies anteriors a la data de la sol·licitud.

La quantitat de la renda activa d'inserció és del 80% de l'Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples (IPREM) mensual vigent a cada moment,

A més, inclou una ajuda suplementària de pagament únic si la dona s'ha vist obligada a canviar de residència per les seves circumstàncies de violència de gènere en els 12 mesos anteriors a la sol·licitud d'admissió al programa o durant la seva permanència en aquest, de quantitat equivalent a l'import de tres mesos de la renda activa d'inserció.

1.10.3. Bestretes per impagament de pensions alimentàries (Reial Decret 1618/2007, del 7 de desembre, sobre Organització i Funcionament del Fons de Garantia del Pagament d'Aliments)

A través del Fons de Garantia del Pagament d'Aliments es garanteix el pagament d'aliments reconeguts i impagats establerts en conveni judicialment aprovat o en resolució judicial en processos de separació, divorci, declaració de nul·litat del matrimoni, filiació o aliments, mitjançant l'abonament d'una quantitat que tindrà la condició de bestreta.

Les persones beneficiàries de les bestretes són, amb caràcter general, els fills titulars d'un dret d'aliments judicialment reconegut i impagat, que formin part d'una unitat familiar els recursos de la qual i ingressos econòmics, computats anualment i per tots els seus conceptes, no superin la quantitat resultant de multiplicar la quantitat anual de l'Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples (IPREM), vigent en el moment de la sol·licitud de la bestreta, pel coeficient que correspongui en funció del nombre de fills menors que integren la unitat familiar.

Les persones beneficiàries tenen dret a la bestreta de la quantitat mensual

determinada judicialment en concepte de pagament d'aliments, amb el límit de 100 euros mensuals, que es podrà percebre durant un termini màxim de divuit mesos.

En el supòsit que la persona que ostenti la guarda i custòdia dels menors (que és qui sol·licita i percep la bestreta) sigui víctima de violència de gènere, s'entén que existeix una situació d'urgent necessitat per a reconèixer les bestretes del Fons, raó per la qual es tramitarà el procediment d'urgència, que implica que el termini per a resoldre i notificar la sol·licitud serà de dos mesos.

1.10.4. Prioritat en l'accés a habitatges protegits i residències públiques per a majors

(Art. 28 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per a reforçar la protecció als deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social; Reial Decret 233/2013, de 5 d'abril, pel qual es regula el Pla Estatal de foment del lloguer d'habitatges, la rehabilitació edificatòria, i la regeneració i renovació urbanes, 2013-2016)

Les dones víctimes de violència de gènere constitueixen un col·lectiu amb dret a protecció preferent en l'accés a l'habitatge:

- Possibilitat d'acollir-se la suspensió d'aixec sobre habitatges habituals, acordats en un procés judicial o extrajudicial d'execució hipotecària.
- Possibilitat d'accedir al Fons Social d'Habitatges en Lloguer. http://www.imserso.es/imserso_01/fsva/index.htm
- Tenen la consideració de "sector preferent" als efectes de les ajudes previstes al Pla estatal orientades a fomentar l'accés a l'habitatge en règim de lloguer a sectors amb dificultats econòmiques.

1.11. Dret a l'escolarització immediata

(Art. 5 i disposició addicional dissetena de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere)

Els fills i les filles de les víctimes de violència de gènere que es vegin afectats per un canvi de residència derivada dels actes de violència de gènere, tenen dret a la seva escolarització immediata en el seu nou lloc de residència.

2. DRETS DE LES DONES ESTRANGERES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

2.1. Situació de residència a Espanya de les dones estrangeres víctimes de violència de gènere

(Art. 17.1 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; Llei Orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social; Reglament de la Llei Orgànica 4/2000, aprovat pel Reial Decret 557/2011, del 20 d'abril; Reial Decret 240/2007, del 16 de febrer, sobre entrada, lliure circulació i residència a Espanya de ciutadans dels Estats membres de la Unió Europea i d'altres Estats part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu)

La situació de residència a Espanya de les dones estrangeres víctimes de violència de gènere inclou les següents possibilitats:

2.1.1. Dones estrangeres que tinguin la condició de familiars de ciutadà d'un Estat membre de la Unió Europea o d'un Estat part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu.

(Art. 9.4 del Reial Decret 240/2007, del 16 de febrer, sobre entrada, lliure circulació i residència a Espanya de ciutadans dels Estats membres de la Unió Europea i d'altres Estats part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu)

Per a conservar el dret de residència en el cas de nul·litat matrimonial, divorci o cancel·lació de la inscripció com a parella registrada, la dona que no sigui nacional d'un Estat membre de la Unió Europea o d'un Estat part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu haurà d'acreditar que ha estat víctima de violència de gènere durant el matrimoni o situació de parella registrada, circumstància que es considerarà acreditada de manera provisional quan hi hagi

una ordre de protecció al seu favor o informe del Ministeri Fiscal en el qual s'indiqui l'existència d'indicis de violència de gènere, i amb caràcter definitiu quan hagi recaigut resolució judicial de la qual es dedueixi que s'han produït les circumstàncies al·legades.

2.1.2. Dones estrangeres no comunitàries: poden ser titulars d'algun dels dos tipus d'autoritzacions de residència i treball específiques per raó de violència de gènere següents:

- Autorització de residència i treball independent de les dones estrangeres reagrupades amb el seu cònjuge o parella:

(Art. 19.2 de la Llei Orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social; Art. 59.2 del Reglament de la Llei Orgànica 4/2000, aprovat pel Reial Decret 557/2011, del 20 d'abril)

- Obtenció de l'autorització un cop dictada a favor de la dona una ordre de protecció o, en defecte d'això, quan hi hagi un informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indicis de violència de gènere.
- Durada de l'autorització: 5 anys.
- Autorització de residència temporal i treball per circumstàncies excepcionals de les dones estrangeres en situació irregular:

(Art. 31 bis de la Llei Orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social; Arts. 131 a 134 del Reglament de la Llei Orgànica 4/2000, aprovat pel Reial Decret 557/2011, del 20 d'abril)

- Sol·licitud de l'autorització des del moment que s'hagi dictat a favor de la dona una ordre de protecció o emès informe del Ministeri

Fiscal en el qual s'aprecii l'existència d'indicis de violència de gènere.

- Concessió de l'autorització quan el procediment penal conclougui amb una sentència condemnatòria o amb una resolució judicial de la qual es dedueixi que la dona ha estat víctima de violència de gènere, inclòs l'arxiu de la causa per trobar-se l'imputat en parador desconegut o el sobreseïment provisional per expulsió del denunciat.
- Durada de l'autorització: 5 anys. No obstant això, en el decurs d'aquests 5 anys la dona pot accedir a la situació de residència de llarga durada, prèvia sol·licitud, a l'efecte de la qual es computarà el temps durant el que hagués estat titular d'una autorització provisional de residència temporal i treball.
- Autorització de residència per circumstàncies excepcionals a favor dels seus fills menors d'edat o que tinguin una discapacitat i no siguin objectivament capaces de proveir a les seves pròpies necessitats, o autorització de residència i treball en cas que fossin majors de 16 anys i es trobin a Espanya en el moment de la denúncia: sol·licitud per part de la dona estrangera en el moment que ella sol·liciti al seu favor l'autorització de residència temporal i treball per circumstàncies excepcionals, o en qualsevol altre posterior al llarg del procés penal. La seva concessió i la seva durada es produeixen en els mateixos termes que l'autorització de residència temporal i treball per circumstàncies excepcionals de les dones estrangeres en situació irregular.
- L'autoritat administrativa competent per a atorgar aquesta autorització per circumstàncies excepcionals, concedirà una autorització provisional de residència i treball a favor de la dona estrangera i, si escau, autoritzacions de residència o de residència i

treball provisionals a favor dels seus fills menors d'edat o que tinguin una discapacitat i no siguin objectivament **capaces** **capaços** de proveir les seves necessitats, que es trobin a Espanya en el moment de la denúncia. Aquestes autoritzacions provisionals conclouran en el moment que es concedeixi o denegui definitivament l'autorització per circumstàncies excepcionals.

2.1.3. L'autorització de residència temporal i treball per compte d'altri de la qual sigui titular una dona estrangera, es renovarà en el moment que expiri en els supòsits d'extinció del contracte de treball o suspensió de la relació laboral com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.

(Art. 38.6 de la Llei Orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social)

2.2. Protecció de les dones estrangeres en situació irregular víctimes de violència de gènere

(Art. 31 bis de la Llei Orgànica 4/2000, de l'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social; Arts. 131 a 134 del Reglament de la Llei Orgànica 4/2000, aprovat pel Reial Decret 557/2011, del 20 d'abril)

- Si en denunciar-se una situació de violència de gènere, es posés de manifest la situació irregular de la dona estrangera:
 - No s'incoarà el procediment administratiu sancionador per trobar-se irregularment en territori espanyol (infracció greu).
 - **Se Es** suspendrà el procediment administratiu sancionador que s'hagués incoat per la comissió d'aquesta infracció amb anterioritat a la denúncia o, si escau, l'execució de les ordres d'expulsió o de devolució eventualment acordades.

- Conclòs el procediment penal:

- Amb una sentència condemnatòria o amb una resolució judicial de la qual es dedueixi que la dona ha estat víctima de violència de gènere, inclòs l'arxiu de la causa per trobar-se l'imputat en parador desconegut o el sobreseïment provisional per expulsió del denunciat, es concedirà a la dona estrangera l'autorització de residència temporal i treball per circumstàncies excepcionals i, si s'escau, les autoritzacions sol·licitades a favor dels seus fills menors d'edat o que tinguin una discapacitat i no siguin objectivament capaços de proveir les seves pròpies necessitats.
- Amb una sentència no condemnatòria o amb una resolució de la qual no pugui deduir-se la situació de violència de gènere, es denegarà a la dona estrangera l'autorització de residència temporal i treball per circumstàncies excepcionals i, si s'escau, les autoritzacions sol·licitades a favor dels seus fills menors d'edat o que tinguin una discapacitat i no siguin objectivament **capaces** **capaços** de proveir a les seves pròpies necessitats. A més, perdrà eficàcia l'autorització provisional de residència i treball concedida a la dona estrangera i, si escau, les autoritzacions provisionals concedides als seus fills menors d'edat o que tinguin una discapacitat i no siguin objectivament **capaces** **capaços** de proveir a les seves pròpies necessitats. I s'incoarà o continuarà el procediment administratiu sancionador per estada irregular en territori espanyol.

2.3. Dret d'asil

(Llei 12/2009, del 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària)

La condició de refugiada es reconeixerà a les dones víctimes de violència de gènere que, a causa de temors fonamentats de ser perseguides per motius de pertinença a determinat grup social, de gènere o orientació sexual, es troben fora del país de la seva nacionalitat i no poden o, a causa d'aquests temors, no

volen acollir-se a la protecció de tal país, o a la dona apàtrida que, sense nacionalitat i fora del país on abans tingués la seva residència habitual, pels mateixos motius no pot o, a causa d'aquests temors, no vol tornar-hi:

- Perquè es reconegui el dret d'asil cal que els temors fonamentats de les dones a ser objecte de persecució es basin en actes de persecució que siguin greus i revesteixin la forma d'actes de violència física o psíquica, inclosos els actes de violència sexual.
- Per a valorar els motius de persecució es considerarà que, en funció de les circumstàncies imperants al país d'origen, s'inclou en el concepte de grup social determinat un grup basat en una característica comuna d'orientació sexual o identitat sexual. Així mateix, en funció de les circumstàncies imperants al país d'origen, s'inclou a les persones que fugen dels seus països d'origen a causa de temors fonamentats de patir persecució per motius de gènere.

2.4. Programes de retorn voluntari d'immigrants

Els programes de retorn voluntari del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social ofereixen la possibilitat de retornar a aquelles persones estrangeres (immigrants, sol·licitants d'asil, refugiats, persones amb estatut de protecció subsidiària), que manifestin el seu desig de tornar al seu país d'origen i que compleixin els requisits establerts en algun dels programes.

Els programes dels quals podrien beneficiar-se les dones estrangeres víctimes de violència de gènere serien els següents:

- Programa de retorn voluntari assistit amb especial atenció a persones vulnerables: **de què del qual** poden ser beneficiàries les sol·licitants d'asil, les que tinguin estatut de protecció subsidiària i les que estiguin en situació irregular i acreditin, mitjançant un informe emès pels serveis socials municipals o per l'entitat especialitzada que gestioni el retorn, ser víctimes de violència psicològica, física o sexual.

- Programa de retorn voluntari d'atenció social: **de què del qual** poden ser beneficiàries les estrangeres vulnerables en situació de regularitat administrativa. Cal que es trobin en situació de carència i precarietat social, acreditada mitjançant un informe emès pels serveis socials municipals o per l'entitat especialitzada que gestioni el retorn, i que siguin víctimes de violència psicològica, física o sexual.
- Programa d'ajudes complementàries a l'abonament acumulat i anticipat de la prestació contributiva per desocupació a treballadors estrangers extracomunitaris que retornin voluntàriament als seus països de procedència (APRE): del qual poden ser beneficiàries les que tinguin reconegut el dret a percebre la prestació contributiva per desocupació de forma anticipada i acumulada, amb la finalitat, precisament, de facilitar el seu retorn, i siguin nacionals de països que tinguin subscript amb Espanya conveni bilateral en matèria de Seguretat Social.

3. DRETS DE LES VÍCTIMES DEL DELICTE DELS QUALS TAMBÉ SÓN TITULARS LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

A més dels drets específics que la Llei integral reconeix a les dones que pateixen o han patit violència de gènere, aquestes tenen els drets que les lleis reconeixen a les víctimes del delicte, entre els quals es poden destacar els següents:

3.1. Dret a formular denúncia

(Arts. 259 i ss. de la Llei d'Enjudiciament Criminal)

Les dones tenen dret a denunciar les situacions de violència de gènere patides.

A través de la denúncia es posa en coneixement de les autoritats corresponents la comissió d'un fet que pot ser constitutiu d'una infracció penal, és a dir, d'una conducta que el Codi Penal defineix com a delicte o falta, establint un càstig o pena per a qui la realitza.

Després de la presentació de la denúncia i la seva remissió a l'autoritat judicial, si aquesta entén que existeixen indicis de que s'ha comès un fet delictiu, iniciarà les corresponents actuacions penals.

3.2. Dret a sol·licitar una ordre de protecció

(Art. 62 de la Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; Art. 544 ter de la Llei d'Enjudiciament Criminal)

L'ordre de protecció és una resolució judicial que dicta l'òrgan judicial competent en els casos que, existint indicis fonamentats de la comissió d'un delictes o falta, aprecia l'existència d'una situació objectiva de risc per a la víctima que requereix l'adopció de mesures de protecció durant la tramitació del procés penal.

L'ordre de protecció contempla en un únic document mesures cautelars de naturalesa penal i civil a favor de la dona víctima de violència de gènere i, si s'escau, dels seus fills, i activa al mateix temps els mecanismes de protecció social establerts a favor de la víctima per les diferents Administracions Públiques. Amb l'ordre de protecció s'acredita la condició de víctima de violència de gènere que dóna lloc al reconeixement dels drets que estableix la Llei Orgànica 1/2004.

Les mesures de protecció que l'autoritat judicial pot acordar a favor de la dona víctima de violència de gènere i, si escau, dels seus fills, poden ser de caràcter penal i civil. Entre les primeres pot acordar-se una o alguna de les següents:

1. Desallotjament de l'agressor del domicili familiar.
2. Prohibició de residir en determinada població.
3. Prohibició que l'agressor s'aproximi a la víctima i/o als seus familiars o altres persones a la distància que es determini.
4. Prohibició que l'agressor es comuniqui amb la víctima i/o amb els seus familiars o altres persones per qualsevol mitjà: carta, telèfon, etc.

5. Prohibició a l'agressor d'acostar-se a determinats llocs: centre de treball de la víctima, centres escolars dels fills, etc..
6. Omissió de dades relatives al domicili de la víctima.
7. Protecció judicial de la víctima a les oficines judicials.
8. Confiscació d'armes i prohibició de tinença.

Les mesures de naturalesa civil que poden adoptar-se són les següents:

1. L'ús i gaudi de l'habitatge, el mobiliari i parament familiar.
2. L'atribució de la guarda i custòdia dels fills menors.
3. La suspensió de l'exercici de la pàtria potestat
4. La suspensió del règim de comunicacions, visites i estades del pare amb els fills o la forma que ha de dur-se a terme, per exemple, a través d'un Punt de trobada.
5. La fixació d'una prestació d'aliments.
6. Qualsevol altra mesura que sigui necessària per apartar els menors d'un perill o evitar-los perjudicis.

La sol·licitud pot efectuar-la la pròpia víctima, els seus familiars més propers, el seu advocat, o el Ministeri Fiscal. Sense perjudici del deure de denúncia, els serveis socials que coneguin la seva situació, haurien de posar-los en coneixement de l'òrgan judicial o del Ministeri Fiscal perquè es pugui incoar o instar el procediment per a l'adopció de l'ordre de protecció.

Les mesures civils han de demanar-se expressament per part de la víctima o el/la seu/va representant legal i pel ministeri Fiscal, quan hi hagi fills menors o incapaços.

És aconsellable sol·licitar l'ordre de protecció en el mateix moment en què es

presenta la denúncia, tot i que també es pot sol·licitar amb posterioritat.

Quan no es presenta denúncia, la pròpia sol·licitud de l'ordre de protecció té aquesta consideració, pel que fa als fets i situacions de violència relatats a la mateixa.

El Jutjat ha de dictar l'ordre de protecció en el termini màxim de 72 hores des de la seva presentació, després d'una compareixença de la víctima i l'agressor. La Llei estableix que aquesta compareixença s'haurà de realitzar per separat, a fi d'evitar la confrontació entre tots dos.

3.3. Dret a ser part en el procediment penal: l'oferiment d'accions (Art. 109 de la Llei d'Enjudiciament Criminal)

Presentada la denúncia i en la seva primera compareixença al Jutjat, el Secretari Judicial informará la víctima del seu dret a mostrar-se part en el procés penal.

L'exercici d'aquest dret, que suposa la intervenció activa de la dona víctima de violència de gènere en el procediment judicial que es tramita després de la seva denúncia i l'exercici de l'acció penal i, si escau, de l'acció civil, es realitza a través de la seva personació en les actuacions penals com a “acusació particular”; per a això ha de nomenar un advocat en defensa dels seus interessos i un procurador per a la seva representació.

La designació d'aquests professionals pot realitzar-se per lliure elecció de la víctima o a través del Torn d'Ofici Especialitzat de Violència de Gènere. En aquest últim cas l'assistència i representació seran gratuïtes si a la dona se li concedeix el benefici de justícia gratuïta.

La personació i consegüent condició de “part” en el procés penal comporta que la víctima, a través del seu advocat, pot proposar diligències de prova, intervenir en la pràctica d'aquestes, i conèixer totes les resolucions que es dictin durant la tramitació del procés, i pot, si no hi està d'acord, presentar els recursos que procedeixin.

Així mateix, com a acusació particular, la víctima podrà sol·licitar la condemna de l'agressor i una indemnització per les lesions, danys i perjudicis patits.

El Ministeri Fiscal té encomanada la defensa dels interessos de les víctimes i perjudicats en els processos penals. Si arriba a la convicció que s'ha comès un delicte, dirigirà l'acusació contra qui consideri responsable, independentment que la víctima s'hagi personat o no en el procediment penal. Si no arriba a aquesta convicció, no formularà l'acusació o podrà sol·licitar l'arxiu del procediment, per exemple si considera que no hi ha prou proves dels fets.

3.4. Dret a la restitució de la cosa, reparació del dany i indemnització del perjudici causat

(Art. 100 de la Llei d'Enjudiciament Criminal)

La comissió d'un delicte o falta obliga a reparar els danys i perjudicis causats. Aquesta responsabilitat civil comprèn la restitució de la cosa, la reparació del dany i la indemnització de perjudicis materials i morals.

En cas que la víctima hagi exercit l'acció civil (per a exigir aquesta responsabilitat civil) en el procés penal, en la sentència que es dicti, i sempre que la mateixa sigui condemnatòria, a més de la pena que si escau s'imposi al culpable, es fixarà quina és la responsabilitat civil pels danys físics, psicològics o morals causats a la víctima pel delicte.

No obstant això, la víctima pot reservar-se el seu dret a exercir l'acció civil en un procés diferent davant els Jutjats de l'Ordre Civil, de manera que en el procés penal no s'exercirà l'acció civil. També pot renunciar a qualsevol reclamació que, en aquest sentit, li pogués correspondre.

3.5. Dret a rebre informació sobre les actuacions judicials

La víctima, encara que no exerceixi el seu dret a intervenir en el procés penal, ha de ser informada del seu paper en aquest i de l'abast, desenvolupament i la marxa del procediment.

La informació a la víctima dels seus drets correspon **tant** (suprimir esta partícula)

a les Forces i Cossos de Seguretat, al Jutjat i a les Oficines d'Assistència a la Víctima.

El contingut d'aquesta informació comprendrà:

- El seu dret a mostrar-se part en el procés penal i renunciar o no a la restitució de la cosa, reparació del dany i indemnització del perjudici causat pel fet delictiu.
- La possibilitat i procediment per a sol·licitar les ajudes que d'acord amb la legislació vigent li puguin correspondre.
- Informació sobre l'estat de les actuacions judicials, a examinar les mateixes, així com que se li expedixin còpies i testimoniatges (Art. 234 de la Llei Orgànica del Poder Judicial).
- Se li ha de comunicar qualsevol resolució que pugui afectar la seva seguretat, així com l'ordre de protecció, l'adopció o modificació d'altres mesures cautelars, les actuacions que acorden la presó o llibertat provisional de l'imputat i la situació penitenciària de l'agressor (Arts. 109, 506.3, 544 bis i ter de la Llei d'Enjudiciament Criminal).
- Ha de ser informada del lloc i data de celebració del judici oral (Arts. 785.3, 962 i 966 de la Llei d'Enjudiciament Criminal).
- Se li ha de notificar la sentència, tant d'instància com, si escau, la que resolgui el recurs d'apel·lació. (Arts. 270 de la Llei Orgànica del Poder Judicial; 789.4, 792.2, 973.2 i 976.3 de la Llei d'Enjudiciament Criminal).
- Se li ha de notificar el sobreseïment del procés.

3.6. Dret a la protecció de la dignitat i intimitat de la víctima en el marc dels processos relacionats amb la violència de gènere

(Art. 63 de la Llei Orgànica 1/2204, del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere; art. 232.2 Llei Orgànica Poder

Judicial; art. 15.5 Llei 35/1995, d'Ajudes i Assistència a Víctimes de Delictes Violents i contra la Llibertat Sexual; arts. 2.a) i 3.1 Llei Orgànica 19/1994, de Protecció de Testimonis i Perits en Causes Criminals)

La Llei Integral preveu mesures específiques de protecció de la dignitat i intimitat de la víctima.

D'una banda, s'estableix que les seves dades personals, dels seus descendents i les persones que estiguin sota la seva guarda o custòdia, tinguin caràcter reservat.

La reserva del nou domicili, centre de treball o col·legis dels fills no només preserva la intimitat de la víctima sinó que, a més, és un instrument important per a la seva seguretat, ja que evita que aquestes dades puguin arribar a coneixement de l'imputat.

Amb aquesta mateixa finalitat, el model de sol·licitud de l'ordre de protecció disposa que la víctima pot indicar un domicili o telèfon d'una tercera persona a la qual les Forces i Cossos de Seguretat o els òrgans judicials podran fer arribar les comunicacions o notificacions.

Així mateix, el Jutjat pot acordar, d'ofici o a instància de la pròpia víctima o del Ministeri Fiscal, que les actuacions judicials no siguin públiques i que les vistes **se es** celebrin a porta tancada.

3.7. Ajudes a les víctimes de delictes

(Llei 35/1995, de l'11 de desembre, d'Ajudes i Assistència a les Víctimes de Delictes Violents i contra la Llibertat Sexual; Reglament d'ajudes a les víctimes de delictes violents i contra la llibertat sexual, aprovat per Reial Decret 738/1997, de 23 de maig)

Es tracta d'ajudes públiques en benefici de les víctimes directes i indirectes dels delictes dolosos i violents, comesos a Espanya, amb el resultat de mort, o de lesions corporals greus, o de danys greus en la salut física o mental; així com en

benefici de les víctimes dels delictes contra la llibertat sexual encara que es perpetrin sense violència. A més, es preveu la concessió d'ajudes provisionals amb anterioritat a que recaigui resolució judicial ferma que posi fi al procés penal, sempre que quedi acreditada la precària situació econòmica en la que hagués quedat la víctima o els seus beneficiaris.

Les dones víctimes de violència de gènere poden ser beneficiàries d'aquestes ajudes al mateix temps que són víctimes d'un delicte.

Les persones beneficiàries d'aquestes ajudes poden ser-ho a títol de víctimes directes, quan pateixin lesions corporals greus o danys greus en la seva salut física o mental com a conseqüència directa del delicte; i a títol de víctimes indirectes, en el cas de mort, com els fills de la persona morta.

El termini per a sol·licitar aquestes ajudes és d'un any, comptat des de la data en què es va produir el fet delictiu. No obstant això, aquest termini s'interromp amb l'inici del procés penal i es torna a obrir des de que recaigui la resolució judicial ferma.

TELÈFONS D'INFORMACIÓ

Àmbit estatal	016
	Persones amb discapacitat auditiva: 900 116 016
Andalusia	900 200 999
Aragó	900 504 405
Canàries	112
Cantàbria	942 214 141
Castella-la Manxa	900 100 114
Castella-Lleó	012
Catalunya	900 900 120
Extremadura	112
Galícia	900 400 273
Illes Balears	112/971 178 989
La Rioja	900 711 010
Madrid	012
Navarra	012
País Basc	900 840 111
Principat d'Astúries	900 209 629
Regió de Múrcia	112
Comunitat Valenciana	900 580 888
Ceuta	900 700 099
Melilla	952 699 214

Més informació: als Organismes d'Igualtat de les Comunitats Autònomes, als Centres d'Atenció a la Dona autonòmics i locals, a les Oficines d'Atenció a les Víctimes del Delicte, a les seus dels Jutjats, als Serveis d'Orientació Jurídica dels Col·legis d'Advocats i a les diferents organitzacions de dones i d'estrangers.

Pàgina web de la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere:

<http://www.seigualdad.gob.es/violenciaGenero/portada/home.htm>